

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 19 april 1909, kl. 1 e. m.

Memorial, angående ändringar i aflöningsstaten för riksbanken.

Uti skrifvelse den 25 februari 1909 hafva fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville hos Riksdagen föreslå, dels att två tjänster öfver stat vid riksbankens hufvudkontor, en i andra och en i första graden, måtte öfverföras på ordinarie stat, dels ock att vid samma kontor måtte inrättas fem nya tjänster å stat, nämligen två i andra graden och tre i första graden.

Med denna skrifvelse hade till utskottet öfverlämnats dels en af 8 amanuenser vid hufvudkontoret hos fullmäktige gjord framställning om inrättande af nya tjänster vid hufvudkontoret dels ock följande

» Utdrag af protokollet, hållet hos herrar fullmäktige i riksbanken den 25 februari 1909.

S. D. Företogs till förnyad behandling den af S. Persson-Unger m. fl. amanuenser vid hufvudkontoret gjorda, till protokollet för den 22 oktober 1908 anmälda och då bordlagda framställningen om inrättande af nya tjänster i första graden vid hufvudkontoret.

Härvid anförde herr deputeraden Berg:

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 6 Saml. 1 Afd. 9 Häft. (N:o 10.)

»Sökandena hafva stödt sin framställning hufvudsakligen på önskvärdheten att begränsa extraordinarietiden för bankens tjänstemän. Huru önskvärd en sådan begränsning än må vara, synes den dock icke tillräckligt motivera inrättande af nya ordinarie tjänster. Sådana torde böra anordnas endast i den mån riksbankens rätta skötsel finnes kräfva ökade ordinarie arbetskrafter.

En undersökning af förhållandena lärer emellertid ådagalägga, att sådant behof förefinnes.

Hufvudkontorets låneregister, som är deladt i två afdelningar, den ena för afbetalningslån och den andra för öfriga lån, växlar och kreditiv, föres med hänsyn till dess stora omfattning af två tjänstemän, hvardera själfständigt för sin afdelning. Den ene af dessa innehar andra graden, men den andra endast första graden. Då emellertid föreståndareplatserna å dessa båda afdelningar äro af sinsemellan samma betydelse och deras skötande förutsätter en mera mognad och pröfvad erfarenhet än som i allmänhet kan påräknas hos en första gradens tjänsteman, hafva deputerade bestämt, att från och med den första februari detta år vid registret skola placeras två tjänstemän i andra graden. Till följd häraf har å sedelkontoret en med kassavård förenad tjänst måst tills vidare anförtros åt en tjänsteman i första graden. De göromål, denne har att handlägga, äro emellertid äfven de af den grannliga art, att deras handhafvande synes böra såsom hittills utöfvas af en tjänsteman i andra graden. Ytterligare en tjänst i denna grad lärer därför vara behöflig.

I allmänhet är s. k. kassavård anförtrodd endast åt tjänstemän i andra eller högre grad. Ett undantag härifrån förekommer emellertid inom den s. k. dagkassan, hvarest i brist på tillräckligt antal tjänstemän i högre grad, en tjänsteman i första grad måst förordnas att utöfva kassavård. Då emellertid sådant synes mindre lämpligt, torde med hänsyn till kassavården i dagkassan böra inrättas ytterligare en tjänst i andra graden.

Jag hemställer således, att herrar fullmäktige måtte besluta framställning till bankoutskottet om inrättande af två nya tjänster i andra graden vid hufvudkontoret.

Jämte de ordinarie tjänstemän, som å eller öfver stat äro anställda vid hufvudkontoret, finnas å vissa afdelningar därstädes extra ordinarie tjänstemän till ett antal af sammanlagdt tio förordnade att såsom amanuenser biträda mot arvode för hvarje af 2,100 kronor om året. I det hela torde dessa befattningar, åtminstone större delen af dem, vara lika maktpåliggande som tjänster i första graden. Med hänsyn härtill torde

ifrågavarande befattningar skäligen kunna finnas böra förändras till tjänster i nämnda grad. Ett ytterligare skäl till sådant anordnande finnes äfven däri, att en amanuens ej utan minskning i inkomst kan annat än undantagsvis mottaga vikariat å annan tjänst. Vikarie å tjänst i första graden erhåller nämligen i allmänhet endast arfvode efter 1,800 kronor om året. Då i sakens natur ligger, att till amanuensbefattning i regel förordnats de äldsta och mest erfarna extra ordinarie tjänstemän, som ej haft stadigt förordnande i grad, har alltså den nuvarande anordningen haft till följd, att vid behof af tillfälligt vikariat ofta ej kunnat erhållas den till förordnandet lämpligaste. Då emellertid ytterligare erfarenhet under någon tid synes böra vinnas för bestämmande, huruvida möjligen någon eller några af de nuvarande amanuensbefattningarna kunna indragas utan att ersättas med ordinarie tjänster, torde det för närvarande böra ifrågasättas, att endast sex af de nuvarande tio amanuensbefattningarna förändras till tjänster i första graden.

Genom fullmäktiges beslut den 21 sistlidna januari att i inväxlingskassan tills vidare inrätta en tjänst öfver stat i första graden har tillfälle beredts att utbyta en amanuensbefattning mot tjänst i grad. Vid bifall till ofvan framställda förslag om inrättande af två nya tjänster i andra graden yppas tillfälle att utan ökning af antalet tjänster i första graden göra likartadt utbyte beträffande ytterligare två amanuensbefattningar. Jag hemställer således, att fullmäktige ville besluta framställning till bankoutskottet om inrättande af tre nya tjänster i första graden, allt under förutsättning att vid bifall härtill och till nyss omförmälda förslag om inrättande af två nya tjänster i andra graden sex amanuensbefattningar indragas.

Enligt fullmäktiges beslut den 18 april 1907 och den 24 januari samma år finnas för närvarande öfver stat inrättade en tjänst i andra graden och en i första graden. Då, enligt hvad erfarenheten bekräftat, dessa tjänster icke kunna för riksbanken undvaras, torde framställning böra ske till bankoutskottet om dessa tjänsters öfverförande på ordinarie stat. Däremot torde den enligt fullmäktiges beslut den 21 januari 1909 inrättade tjänst öfver stat i första graden böra tills vidare kvarstå öfver stat.»

Hvad herr deputeraden sålunda hemställt blef af herrar fullmäktige godkänt.

Med anledning häraf skulle skrifvelse aflåtas till bankoutskottet enligt registraturet.»

Vid framläggande för Riksdagen år 1907 af ny lönestat för riksbanken uttalade dåvarande bankoutskott önskvärheten af att inskränka användningen af extra ordinarie tjänstemän i banken. Under anslutning härtill anser utskottet, att antalet ordinarie tjänstemän bör regleras i den mån det för bankens skötsel visar sig erforderligt att stadigvarande använda mera arbetskraft.

Hvad fullmäktige nu härom anfört finner utskottet ådagalägga, att de af dem omförmälda tjänster lämpligen böra öfverföras på ordinarie stat, hvarigenom antalet tjänster vid hufvudkontoret ökas i första graden från 40 till 44 samt i andra graden från 30 till 33. Utskottet får därför, med biträdande af fullmäktiges förslag, hvilket jämväl innefattar indragning af sex amanuensbefattningar, hemställa,

att Riksdagen må besluta sådan ändring i aflöningsstaten för Sveriges riksbank, att vid hufvudkontoret antalet tjänstemän å lönestat bestämmes

- a) i första tjänstegraden till 44, och
- b) i andra tjänstegraden till 33.

Stockholm den 19 april 1909.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. VON SCHWERIN.

Reservation

af herrar *Kronlund*, *Thylander* och *Neiglick*, hvilka anfört följande:

Till behandling i utskottet hafva samtidigt förelegat framställningar dels från extra ordinarie tjänstemän vid riksbankens hufvudkontor i fråga om inrättandet af nya tjänster därstädes och dels från extra ordinarie vaktmästare vid samma kontor rörande ökning af antalet ordinarie vaktmästare-

platser. Till stöd för dessa framställningar hafva respektiva petitionärer bland annat framhållit angelägenheten af att begränsa den långa extra-ordinarietiden och därigenom betrygga tjänstnehafvarens framtid.

Bankofullmäktige hafva på anförda skäl tillstyrkt inrättandet af nya tjänster, men däremot afstyrkt framställningen från de extra ordinarie vaktmästarne, och bankoutskottet har delat bankofullmäktiges mening.

De extra ordinarie vaktmästarnes framställning synes oss dock vara minst lika berättigad som framställningen från de extra ordinarie tjänstemännen vid riksbanken. Då de förstnämndes framställning emellertid nu blifvit afvisad, hafva vi, som finna det vara önskligt, att frågorna om inrättandet af flera ordinarie sysslor såväl inom tjänstemanna- som vaktmästareklassen återkomma till pröfning i ett sammanhang, nu icke kunnat biträda utskottets hemställan i föreliggande ärende.